

Tyrkia: Sarmaşık Derneği (Sarmaşık – foreningen for bekjempelse av fattigdom og for en bærekraftig utvikling)

- Hva slags organisasjon er Sarmaşık Derneği, og når var den aktiv?
- Hvorfor ble den stengt?
- Risikerer tidligere medlemmer og bidragsytere straff?

En tverrpolitisk solidaritet med fattige

Sarmaşık Yoksullukla Mücadele ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (Sarmaşık – foreningen for bekjempelse av fattigdom og for en bærekraftig utvikling) var en tverrpolitisk organisasjon stiftet i Diyarbakır i 2006 (Yılmaz & Kayar 2017). En rekke forskjellige grupper, organisasjoner og aktivister gikk sammen og stiftet foreningen i det som er den største byen i den kurdisk-dominerte delen av landet (Baysal 2018). Det opprinnelige formålet var å drive forskning på fattigdom, men som følge av den alvorlige situasjonen for byens fattige, forandret formålet seg allerede i 2007 (Yılmaz & Kayar 2017). Det nye formålet var å støtte familier uten fast inntekt, både med matvarehjelp og med støtte til helsehjelp og utdanning. 5400 husholdninger mottok jevnlig matpakker fra deres «matbank» (Bozarlan 2016).

Noen av grunnleggerne ble senere parlamentsmedlemmer for det styrende AK-partiet, opposisjonspartiet CHP eller det kurdiskorienterte partiet HDP (Baysal 2018). En av disse var Selahattin Demirtaş, den nå fengslede HDP-lederen, som i 2006 var en av lederne for Det demokratiske regioners parti (Yılmaz & Kayar 2017), et søsterparti til HDP (Duvar 2019)

Kuppforsøket og påfølgende presidentdekreter

Sarmaşık Derneği ble stengt ved et presidentdekret den 22. november 2016¹, sammen med en rekke andre foreninger, medisinske sentre og medier. De ble alle beskyldt for å ha forbindelse til en terrororganisasjon, eller til grupper som var

¹ Dekretet i sin helhet er tilgjengelig her:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/11/20161122-1.htm>

involvert i aktiviteter mot statens nasjonale sikkerhet. 46 av organisasjonene som ble stengt, hadde base i Diyarbakır. Alle disse ble beskyldt for å ha forbindelser til det forbudte kurdiske partiet PKK (Bozarslan 2016).

Etter kuppforsøket i juli 2016 innledet tyrkiske myndigheter en omfattende kampanje mot dem de mente stod bak. Selv om myndighetene sa at det var deres tidligere allierte i Gülen-bevegelsen som stod bak, ble en rekke andre motstandere av AK-partiet og president Erdoğan rammet hardt. Ikke minst gjelder dette kurdiske grupper, eller personer og grupper som hadde uttrykt støtte til dem. En vanlig anklage var og er at disse har en eller annen tilknytning til det PKK, som den tyrkiske staten har vært i væpnet konflikt med i flere tiår (Winter 2016).

Foreningen hadde flere ganger tidligere vært utsatt for undersøkelser fra myndighetenes side, og en rekke av grunnleggerne hadde blitt etterforsket, men ikke på noe tidspunkt endte dette med tiltale (Bozarslan 2016).

Straffereaksjoner mot medlemmer av foreningen

I desember 2021 ble et tidligere styremedlem og to medlemmer dømt til fem års fengsel for å «med overlegg å ha hjulpet en terrororganisasjon uten å være medlem av den». Dommen ble siden redusert til to års fengsel (ANF 2021).

Foreningens tidligere generalsekretær, Şerif Çamçı, ble også stilt for retten. Han hadde blitt en av lederne for HDP i Diyarbakır, og ble arrestert i 2018. I tiltalen ble medlemskapet i Sarmaşık Derneği definert som en forbrytelse. Han ble i januar 2022 dømt til seks år og tre måneders fengsel, blant annet for medlemskapet, og for å være medlem av en terrororganisasjon, PKK (Evrensel 2022).

Andre personer har blitt sparket fra stillinger i det offentlige, der årsaken er medlemskap i foreningen (Baysal 2018).

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

ANF, dvs. Ajansa Nûçeyan a Firate/Firat News Agency (2021, 23. desember). *Three members of solidarity association sentenced to prison*. ANF. Tilgjengelig fra <https://anfenglishmobile.com/news/three-members-of-solidarity-association-sentenced-to-prison-57050> [lastet ned 5. mai 2022]

Baysal, Nurcan (2018, 15. desember). *Solidarity with the poor is considered a crime in Turkey*. Ahval News. Tilgjengelig fra <https://ahvalnews.com/turkey-poverty/solidarity-poor-considered-crime-turkey> [lastet ned 5. mai 2022]

Bozarslan, Mahmut (2016, 6. desember). *Turkey's emergency rule hits thousands of destitute Kurds*. Al-Monitor. Tilgjengelig fra <https://www.al-monitor.com/originals/2016/12/turkey-emergency-rule-hits-thousands-destitute-kurds.html> [lastet ned 5. mai 2022]

Duvar (2019, 20. desember). *HDP's sister party DBP becomes 10th party in Turkish parliament*. Istanbul: Duvar English. Tilgjengelig fra <https://www.duvarenglish.com/politics/2019/12/20/hdps-sister-party-dbp-becomes-10th-party-represented-in-turkish-parliament> [lastet ned 6. mai 2022]

Evrensel (2022, 18. januar). *Sarmaşık Derneği Başkanı Mehmet Şerif Çamcı'ya 6 yıl 3 ay hapis cezası (Sarmaşık-foreningens president Mehmet Şerif Çamcı dømt til seks år og tre måneders fengsel)*. Istanbul: Evrensel. Tilgjengelig fra <https://www.evrensel.net/haber/452963/sarmasik-dernegi-baskani-mehmet-serif-camciya-6-yil-3-ay-hapis-cezasi> [lastet ned 5. mai 2022]

Winter, Chase (2016, 12. november). *Turkey closes lawyers' groups as thousands languish in jail in post-coup crackdown*. Berlin: Deutsche Welle. Tilgjengelig fra <https://www.dw.com/en/turkey-closes-lawyers-groups-as-thousands-languish-in-jail-in-post-coup-crackdown/a-36366872> [lastet ned 6. mai 2022]

Yılmaz, Nurhak & Kayar, Sertaç (2017, 28. april). *Sarmaşık Association was closed; where does this leave the victims?* Istanbul: Bianet English. Tilgjengelig fra <https://bianet.org/english/society/185984-sarmasik-association-was-closed-where-does-this-leave-the-victims> [lastet ned 5. mai 2022]

© Landinfo 2022

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.